# เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องความร้อนและสสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านขนวน อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ ที่เรียนด้วยชุดการสอน

ผู้วิจัย นายพุฒ อภัยศิลา อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองสุข วันแสน ปีที่วิจัย 2547

### บทคัดย่อ

## วัตถุประสงค์

- 1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความร้อนและสสาร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านขนวน อำเภอพยุห์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน
- 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความร้อนและสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านขนวน อำเภอพยุห์ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ก่อนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน
- 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความร้อนและสสาร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านขนวน อำเภอพยุห์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 หลังเรียนโดยใช้ชุดการสอน

### วิธีการดำเนินการ

## 1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านขนวน อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546

#### 2. การออกแบบการวิจัย

การออกแบบการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทคลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเคียว โคยมีการทคลอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน

## 3. เครื่องมือในการวิจัย มีดังนี้

3.1 แผนการสอน มี 5 แผน ได้แก่

แผนการสอนที่ 1 เรื่อง ความหมายและคุณสมบัติของความร้อน แผนการสอนที่ 2 เรื่อง คุณสมบัติของความร้อน การพาและการแผ่รังสี แผนการสอนที่ 3 เรื่อง ตัวนำความร้อนและฉนวนความร้อน แผนการสอนที่ 4 เรื่อง เครื่องมือวัดความร้อน แผนการสอนที่ 5 เรื่อง ประ โยชน์และ โทษของความร้อน

- 3.2 นวัตกรรมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ชุดการสอนเกี่ยวกับเรื่องความร้อนและสสาร
- 3.3 เครื่องมือประเมินผล ได้แก่ แบบทดสอบเรื่องความร้อนและสสาร จำนวน 13 ฉบับ เป็นแบบ หลายตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ แบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ และแบบวัดความพึงพอใจ มี 13 ฉบับ จำนวน 8 ข้อ

### 4. การทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยคำเนินการ คังนี้

- 4.1 ทำหนังสือขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน ทำความเข้าใจกับครูในโรงเรียน และแจ้งวัตถุประสงค์ กับนักเรียนกลุ่มทดลอง
- 4.2 ทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล ก่อนทดลอง โดยใช้เวลา 2 คาบ (40 นาที) ในวันที่ 1 มีนาคม 2547
- 4.3 ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ จนครบทั้ง 5 แผนการสอน ระหว่างวันที่ 1 20 มีนาคม 2547 ใช้เวลา 18 คาบ ๆ ละ 20 นาที
- 4.4 เมื่อดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นลงตามเวลาที่กำหนดก็ทำการทดสอบทันที ด้วยแบบทดสอบ ฉบับเดียวกันกับก่อนเรียนเป็นการเก็บข้อมูลหลังเรียน ในวันที่ 20 มีนาคม 2547
- 4.5 การทดสอบเสร็จสิ้นลงก็ทำการวัดความพึงพอใจกับนักเรียนด้วยแบบวัดความพึงพอใจ ที่สร้างขึ้นจำนวน 8 ข้อ ใช้เวลา 2 คาบ (40 นาที)

# 5. วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้เครื่องคิดเลข และใช้โปรแกรม SPSS ประกอบ การศึกษาตัวอย่างจากเอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เป็นแนวทางคล้ายกัน ตามรายละเอียดดังนี้

- 5.1 วิเคราะห์คะแนนการทคสอบก่อนเรียนในภาพรวม และรายย่อย คือ ภาคปฏิบัติ และภาคทฤษฎี โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ และไม่ผ่านเกณฑ์รวมทั้งหาค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 5.2 วิเคราะห์คะแนนการทคสอบหลังเรียนในภาพรวม และรายย่อย คือ ภาคปฏิบัติ และ ภาคทฤษฎี โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ และไม่ผ่านเกณฑ์รวมทั้งหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 5.3 วิเคราะห์คะแนนโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ระหว่างก่อนเรียนและ หลังเรียนโดยใช้ t - test ในกรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน ในภาพรวม และรายย่อย คือ ภาคปฏิบัติ และ ภาคทฤษฎี

5.4 วิเคราะห์คะแนนจากแบบวัดความพึงพอใจ โดยการแจกแจงความถี่ แล้วหาค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

## สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องความร้อนและสสารก่อนเรียนและ หลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านขนวน อำเภอพยุห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศรีสะเกษ เขต 1 กำหนดเกณฑ์ผ่านร้อยละ 60 ผลสรุปว่า กรณีก่อนเรียนในภาพรวม พบว่า ไม่มีนักเรียน ที่สอบผ่านเกณฑ์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ( $\overline{X}$  = 16.61, S = 2.40) เมื่อแยกเป็นรายกิจกรรม คือ ภาคทฤษฎีไม่มีนักเรียนที่สอบผ่านเกณฑ์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ( $\overline{X}$  = 8.69, S = 2.24) และภาคปฏิบัตินักเรียนสอบผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 23.08 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ( $\overline{X}$  = 7.92, S = 0.75) กรณีหลังเรียนในภาพรวมนักเรียนสอบผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 100 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ( $\overline{X}$  = 28.84, S = 1.28) เมื่อแยกเป็นรายกิจกรรม คือ ภาคทฤษฎีนักเรียนสอบ ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 100 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ( $\overline{X}$  = 16.08, S = 1.32) และภาคปฏิบัติ นักเรียนสอบผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 100 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ( $\overline{X}$  = 12.75, S = 0.43)
- 2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความร้อนและ สสาร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านขนวน อำเภอพยุห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ในภาพรวม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อแยกรายกิจกรรม คือ ภาคทฤษฎี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และภาคปฏิบัติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- 3. ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความร้อนและสสาร ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านขนวน อำเภอพยุห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 หลังเรียน โดยใช้ชุดการสอน พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\overline{X}$  = 4.72 , S = 0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความร้อนและสสาร โดยใช้ชุดการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด 7 เรื่อง คือ เนื้อหาสาระในการเรียนการสอนน่าสนใจ, กิจกรรม การเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา, การร่วมกิจกรรมระหว่างกรูกับนักเรียนเป็นกันเอง, บรรยากาศใน การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนเหมาะสม, นักเรียนอยากเรียนโดยใช้บทเรียนแบบอื่น ๆ , ประโยชน์ ที่ได้รับจากการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความร้อนและสสาร, นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากที่เรียนโดยชุดการสอนเป็นที่น่าพึงพอใจ ( $\overline{X}$  = 4.62, 4.62, 4.85, 4.62, 4.92, 4.85, 4.85 และ S = 0.50, 0.50, 0.37, 0.50, 0.27, 0.37, 0.37) และอยู่ในระดับมาก 1 เรื่อง คือ การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ( $\overline{X}$  = 4.46 และ S = 0.51)